

Európska únia

Kontrola projektu v EŠIF

JUDr. Miloš Hrdý

10. júna 2016

Cieľ školenia

Zvýšenie odbornej úrovne a pripravenosti administratívnych kapacít na implementáciu pomoci v EŠIF

Prispieť k objasneniu:

- **základných zásad a terminológie kontroly v prostredí EŠIF**
- **legislatívneho rámca kontroly v EŠIF:**
 - **zákon o finančnej kontrole č. 357/2015 Z. z.**
 - **system riadenia EŠIF**
- **prezentovanie systému kontroly EŠIF v prostredí ITMS 2014+**

Legislatívny rámec na výkon kontroly v EŠIF

- **všeobecné nariadenie** - nariadenie EP a Rady (EÚ)
 č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013
 - článok 74 ods. 1 a 2
 - článok 125 ods. 4
- **zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z EŠIF** a o zmene a doplnení niektorých zákonov (§3 ods.1 písm. f)
- **zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite** a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Hlavné dôvody legislatívnej zmeny

- zjednodušenie postupov výkonu finančnej kontroly a auditu
- **nastavenie jednotného systému kontroly v rámci orgánov verejnej správy (OVS) pri poskytovaní prostriedkov EŠIF, ako aj zdrojov ŠR SR (dotácie a podobne)**
- **umožnenie začatia správneho konania na základe vykonanej základnej finančnej kontroly (administratívnej fin. kontroly), bez nutnosti vykonať iné typy kontroly/auditú alebo finančnú kontrolu na mieste**
- umožnenie OVS vykonať kontrolu na mieste (mimo EŠIF – bolo možné aj predtým)

Finančná kontrola - pojem §2 písmeno b)

- **finančnou kontrolou sa rozumie súhrn činností zabezpečujúcich overovanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti finančných operácií alebo ich častí:**
 - **pred ich uskutočnením,**
 - **v ich priebehu**
 - **až do konečného vysporiadania, zúčtovania, dosiahnutia a udržania výsledkov a cieľov finančných operácií alebo ich častí**

Ďalšie dôležité pojmy §2

finančnou operáciou alebo jej časťou

- príjem,
- poskytnutie alebo
- použitie verejných financií,
- právny úkon alebo iný úkon majetkovej povahy

Ďalšie dôležité pojmy §2

orgánom verejnej správy (OVS)

- **subjekt verejnej správy** podľa osobitného predpisu a právnická osoba, prostredníctvom ktorej sa poskytujú verejné financie (v prostredí EŠIF najmä RO/SO)

Ďalšie dôležité pojmy §2

oprávnená osoba

- OVS (v prostredí EŠIF najmä RO/SO), ktorý:
 - vykonáva administratívnu finančnú kontrolu
 - vykonáva finančnú kontrolu na mieste
- OVS vykonávajúci audit (vládny, vnútorný)

Ďalšie dôležité pojmy §2

prizvaná osoba

- **zamestnanec iného OVS**, zamestnanec právnickej osoby, cudzinec a iná fyzická osoba, ak ich orgán verejnej správy prizval na vykonanie kontroly, alebo auditu

Ďalšie dôležité pojmy §2

povinnou osobou

- **OVS, jeho vnútorný útvar a osoba, ak sa u nich vykonáva alebo sa má vykonať kontrola alebo audit**

Ďalšie dôležité pojmy §2

tretia osoba

- **osoba, ktorá je vo vzťahu k finančnej operácii alebo jej časti**
 - **dodávateľom** výkonov, tovarov, prác alebo služieb, alebo
 - **akákoľvek iná osoba, ktorá má informácie, doklady alebo iné podklady**, ktoré sú potrebné pre výkon finančnej kontroly alebo auditu

Ďalšie dôležité pojmy §2

osoba

- **právnická osoba a fyzická osoba**, ak v jednotlivých ustanoveniach tohto zákona nie je uvedená iba fyzická osoba alebo iba právnická osoba.

Druhy finančnej kontroly

podľa zákona o finančnej kontrole a audite (§6)

Finančná kontrola sa vykonáva:

- **základná finančná kontrola (ZFK)**
- **administratívna finančná kontrola (AFK)**
- **finančná kontrola na mieste (FKnM)**

Ciele finančnej kontroly (§6 ods. 3)

- **Cieľom finančnej kontroly je zabezpečiť**
 - a) dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti** pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančnej operácie alebo jej časti
 - b) dodržiavanie rozpočtu** (napr. riadiaceho orgánu)
 - c) dodržiavanie** všeobecne záväzných právnych **predpisov**
 - d) dodržiavanie** uzatvorených **zmlúv** (napr. o poskytnutí NFP)

Ďalšie napr.: ochrana majetku, včasné informovanie štatutára, predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Finančná kontrola §6 ods. 4

OVS finančnou kontrolou overuje, v súlade s cieľmi a podľa povahy každej finančnej operácie alebo jej časti, **jej súlad s:**

- **rozpočtom OVS** (rok, rok N+2, VO)
- **predpismi** (napr. zákonmi a medzinár. zmluvami)
- **zmluvami** (napr. Zmluva o NFP) **a rozhodnutiami**
- **vnútornými predpismi** (Systém riadenia EŠIF, príručka)
- **d'alšími podmienkami poskytnutia NFP**

Základná finančná kontrola (§7)

- plnenie podmienok poskytnutia pomoci
- súlad platby a súvisiacej dokumentácie s osobitnými predpismi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je SR viazaná a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú prostriedky zo zahraničia a uzatvorenými zmluvami podľa Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka
- hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť použitia pomoci a podpory

Základná finančná kontrola (§7)

- predtým zákon č. 502/2001 Z. z. poznal predbežnú finančnú kontrolu/ neskôr vnútornú administratívnu kontrolu
- základná finančná kontrola (ZFK) sa vykonáva všetkými OVS v 100% finančných operácií
- overuje sa súlad finančnej operácie so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4
- vykonávajú ju štatutárny orgán, v EŠIF spravidla určený vedúci zamestnanec + ďalší zodpovedný zamestnanec = princíp 4 očí

Základná finančná kontrola (§7)

zamestnanci potvrdzujú vykonanie ZFK na doklade súvisiacom s finančnou operáciou a pripoja:

- meno, priezvisko, podpis, dátum vykonania ZFK
- vyjadrenie, či je alebo nie je možné finančnú operáciu alebo jej časť vykonať, v nej pokračovať alebo vymáhať poskytnuté plnenie, ak sa finančná operácia alebo jej časť už vykonala (navyše oproti zákonu č. 502/2001 Z. z.)
- doklad súvisiaci s finančnou operáciou - písomnosť (cestovný príkaz, faktúra, zmluva,...)

Administratívna finančná kontrola § 8 (AFK)

- v predchádzajúcej právnej úprave administratívna kontrola
- vykonáva všetkými OVS v 100% finančných operácií
- overuje sa súlad finančnej operácie so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 ako pri ZFK
- povinnosť vykonávať ju majú tie isté osoby ako pri základnej ZFK
- navyše je potrebné vypracovať správu/ návrh správy
- nie je potrebné vykonať, keď sa vyplácajú prostriedky v zmysle rozhodnutia (napr. prehra súdneho sporu s prijímateľom)

Finančná kontrola na mieste §9 (FKnM)

- finančnú operáciu alebo jej časť je OVS oprávnený overovať aj finančnou kontrolou na mieste, v rámci ktorej získava dôkazy, preveruje a zisťuje skutočnosti, ktoré považuje za potrebné na účely overenia jej súladu s § 6 ods. 4.
- navyše je potrebné vydať poverenie na výkon FKnM
- FKnM je realizovaná minimálne 2 zamestnancami OVS

Základné pravidlá finančnej kontroly § 20, § 21

- AFK sa začína vykonaním prvého úkonu povinnej osoby voči oprávnenej osobe.

(napr. prijímateľ doručí ŽoP na RO)

- FKnM sa začína vykonaním prvého úkonu voči povinnej osobe.

(napr. RO predloží poverenie prijímateľovi pri začatí FKnM)

Základné pravidlá finančnej kontroly § 20, § 21, oprávnenia povinnej osoby

- oprávnenia povinnej osoby (spoločné pre AFK, FKnM)
- vyžadovať od oprávnenej osoby/prizvanej osoby potvrdenie o odobratí dokladov
- podať v lehote určenej oprávnenou osobou písomné námietky k nedostatkom, odporúčaniam alebo opatreniam
- vyžadovať od oprávnenej osoby zaslание čiastkovej správy/správy

Základné pravidlá finančnej kontroly § 20, § 21, povinnosti povinnej osoby

- sú spoločné pre AFK a FKnM
- je potrebné predložiť výsledky kontrol alebo auditov vykonaných inými orgánmi
- predložiť originály alebo overené kópie dokladov v určenej lehote
- poskytnúť súčinnosť
- prijať opatrenia na nápravu nedostatkov v určenej lehote
- predložiť písomný zoznam splnených opatrení v určenej lehote
- prepracovať a predložiť v určenej lehote zoznam opatrení prijatých na nápravu nedostatkov, v prípade vyžiadania oprávnenou osobou (RO)

Základné pravidlá finančnej kontroly § 20, § 21, povinnosti povinnej osoby

platia navyše pri výkone FKnM

- vytvoriť podmienky pre vykonanie FKnM
- zdržať sa konania, ktoré by ohrozilo výkon FKnM
- oboznámiť oprávnenú osobu/prizvanú osobu pri začatí FKnM s bezpečnostnými predpismi
- umožniť vstup do objektov, prevádzky, dopr. prostriedku, obydlia, na pozemky

Zmeny

- **ak sa vykonáva AFK, aj FKnM tej istej finančnej operácie alebo jej časti, môže sa vypracovať návrh čiastkovej správy alebo návrh správy a čiastková správa a správa len z finančnej kontroly na mieste**

(Pozn.: Nevzťahuje sa na evidovanie do ITMS 2014+ - potrebné evidovať v oboch evidenciách – môže spôsobiť nepresnosti)

Zmeny – čiastková správa § 22

Čiastkovú správa je možné vypracovať (nie je povinnosť), ak

- je potrebné skončiť AFK, FKnM v časti finančnej operácie – (napr. oddeľovanie výdavkov)
- je potrebné bez zbytočného odkladu prijať opatrenia (časový aspekt)
- sa vykonáva vo viacerých povinných osobách (rozsah kontroly je veľký)

Čiastkovú správa je možné vypracovať (nie je povinnosť), ak

- **AFK, FKnM sú skončené dňom zaslania správy povinnej osobe**
- **pri čiastkovej správe je skončená tá časť, ktorej sa čiastková správa týka**
- **návrh správy je potrebné doručiť povinnej osobe (okrem fikcie doručenia)**

Fikcia doručenia návrhu správy

- v deň, keď odmietne prevziať povinná osoba zásielku
- v prípade, ak nemožno správu doručiť na známu adresu (povinná osoba robí obštrukcie), zásielka sa považuje za doručенú 3 dni po pokuse riadne ju doručiť

Otázky?

Kontrola projektu podľa Systému riadenia EŠIF, verzia 3.0

- SYSTÉM RIADENIA EURÓPSKÝCH ŠTRUKTURÁLNYCH A INVESTIČNÝCH FONDOV, verzia 3.0
- Účinnosť od 11. februára 2016

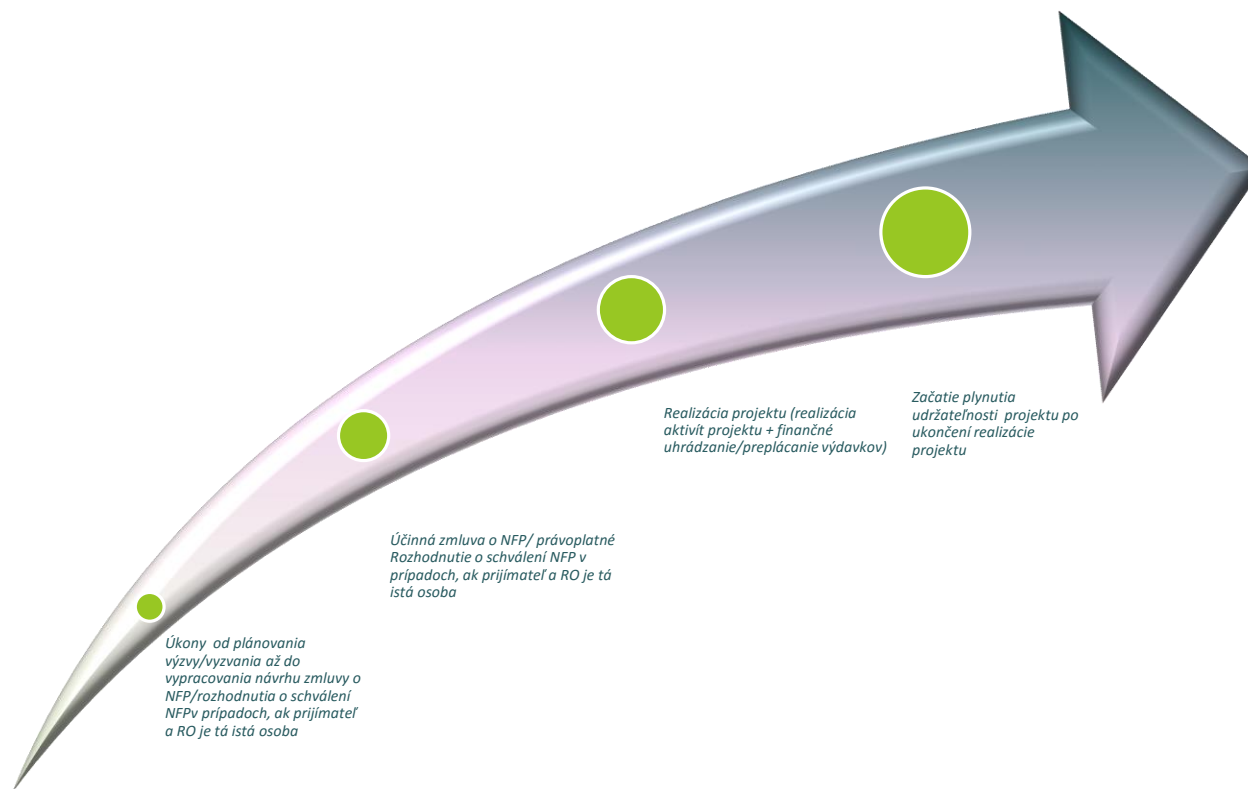
Hlavné zamerania výkonu kontroly projektu

- výdavky projektu vznikli počas obdobia oprávnenosti a došlo k ich vyplateniu;
- výdavky projektu sú v súlade so schváleným rozpočtom projektu; súlad s pravidlami stanovenými v projekte vrátane súladu so schválenou mierou spolufinancovania;
- súlad s pravidlami oprávnenosti výdavkov na národnej úrovni aj na úrovni EÚ;
- adekvátnosť a overiteľnosť podporných dokumentov;
- súlad s podmienkami štátnej pomoci a požiadavka na udržateľný rozvoj, rovnosť príležitostí a nediskrimináciu;

Hlavné zamerania výkonu kontroly projektu

- súlad s pravidlami VO na národnej úrovni aj na úrovni EÚ;
- súlad s pravidlami publicity na národnej úrovni aj na úrovni EÚ;
- v prípade využitia zjednodušených foriem vykazovania výdavkov súlad vykazovania s nastavenými pravidlami;
- fyzický pokrok projektu vo vzťahu k merateľným ukazovateľom projektu a dátam, ktoré sú povinne poskytované na úrovni projektu;
- dodržiavanie článku 61 všeobecného nariadenia (operácie vytvárajúce čistý príjem po dokončení).

GRAF výkonu kontrol/implementácia

Základné povinnosti RO / kontrola projektu

- dodržiavanie zásady riadneho finančného hospodárenia (zásada hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti)
- nastavenie účinných kontrolných mechanizmov
- poskytovanie informácií iným kontrolným a auditným orgánom
- vykonávanie kontroly minimálne dvomi osobami (pri AFK minimálne jedným z nich musí byť vedúci zamestnanec)
- vypracovanie výstupov z kontroly projektu (návrh čiastkovej správy/správy a čiastková správa/správa)
- vyplnenie kontrolného zoznamu
- autoremedúra (prostredníctvom vykonania novej kontroly)

Časové vykonávanie kontroly na úrovni RO

Kontrola do účinnosti zmluvy o NFP

- základná finančná kontrola

Kontrola od účinnosti zmluvy o NFP do momentu ukončenia realizácie projektu

- základná finančná kontrola
- administratívna finančná kontrola
- finančná kontrola na mieste

Kontrola po ukončení realizácie projektu do skončenia účinnosti zmluvy o NFP

- základná finančná kontrola
- administratívna finančná kontrola
- finančná kontrola na mieste

Predmet kontroly

- stanovený RO v závislosti od implementácie projektu
- pred preplatením/zúčtovaním ŽoP je povinnosťou RO vykonať 100 % AK a zároveň povinnosť vybrať si z osobitných predmetov kontroly predmet s názvom „ŽoP“
- možnosť vybrať si z vopred preddefinovaných predmetov kontroly stanovených Systémom riadenia EŠIF
- možnosť vytvoriť si vlastný osobitný predmet z úrovne RO (povinnosť vytvorenia vopred)
- možnosť vytvoriť si vlastný osobitný predmet z úrovne RO, ktorý bol identifikovaný počas výkonu kontroly (povinnosť zdefinovať do manuálu procedúr do 3 mesiacov)
- stanovenie KZ v závislosti od zvoleného predmetu kontroly

Tabuľka výsledkov kontrol

- Farebný kód – červená, oranžová, zelená
- Triedenie výsledkov kontrol, str. 108 Systému riadenia EŠIF
- Obsahuje: výsledok, predmet, druh, farba, popis – zvýši prehľad, umožní klasifikovať výsledky kontrol
- Implementované do ITMS2014+

Kontrola projektu delenie

- Kontrola žiadosti o platbu (ŽoP)
typ zálohová, predfinancovanie, refundácia
- Kontrola verejného obstarávania (KVO)
Ex ante, ex post, kontrola dodatkov
- ZFK
- AFK
- FK nM

Najčastejšie overované skutočnosti – kontrola projektu

- kontrola ŽoP,
- identifikácia a odpočet opatrení, ktoré sú pre realizáciu projektu alebo dosiahnutie cieľov projektu nevyhnutné a ktoré prijímateľ prijal alebo mal prijať na základe záverov predchádzajúcich kontrol projektu,
- súlad skutočností uvedených v nadväznosti na deklarovanie výdavkov (napr. aktivity, s ktorými daný výdavok súvisí) s reálnym stavom,
- zisťovanie výšky čistých príjmov prijímateľa vytvorených projektom,
- účtovníctvo prijímateľa,
- kontrola realizácie/plnenia výstupov projektu,
- skutočné dodanie tovarov, poskytnutie služieb a vykonanie stavebných prác s plným súladom s požiadavkami a podmienkami stanovenými v zmluve o NFP,
- overenie, či sa spolufinancované výrobky dodávajú a spolufinancované služby poskytujú a či výdavky deklarované prijímateľom boli zaplatené

Najčastejšie overované skutočnosti – kontrola projektu

- overenie, či výdavky deklarované prijímateľom sú v súlade s legislatívou SR a EÚ, OP a či spĺňajú podmienky poskytnutia príspevku na projekt
- zabezpečenie, aby prijímatelia zapojení do realizácie projektov, ktoré sa implementujú na základe skutočne vzniknutých oprávnených nákladov, viedli buď samostatný účtovný systém, alebo vhodné kódové označenie účtov pre všetky transakcie súvisiace s projektom
- zavedenie účinných a primeraných opatrení proti podvodom pri zohľadnení identifikovaných rizík
- stanovenie postupov na zabezpečenie toho, aby sa všetky doklady týkajúce sa výdavkov a auditov, ktoré sú potrebné na účely adekvátneho audítorského záznamu (audit trail) uchovávali v súlade s podmienkami stanovenými v článku 140 všeobecného nariadenia
- overenie, či výdavky projektu vznikli počas obdobia oprávnenosti a došlo k ich vyplateniu
- overenie, či výdavky projektu sú v súlade so schváleným projektom
- overenie súladu s pravidlami stanovenými v projekte vrátane súladu so schválenou mierou spolufinancovania
- overenie súladu s pravidlami oprávnenosti výdavkov na národnej úrovni aj na úrovni EÚ

Osobitné predmety kontroly:

- a) ŽoP;
- b) dodanie predmetu plnenia (tovarov, služieb, stavebných prác) pri využití preddavkových platieb;
- c) skutočné dodanie výkonov, tovarov, poskytnutie služieb a vykonanie prác;
- d) vedenie účtovníctva o skutočnostiach týkajúcich sa projektu;
- e) archivácia dokumentov a podkladov súvisiacich s projektom;
- f) cestovné náhrady;
- g) dokladovanie výdavkov;
- h) ostatné výdavky – externé služby (outsourcing);
- i) finančné výdavky a poplatky;
- j) generovanie príjmov z projektu;
- k) hospodárnosť, efektívnosť, účelnosť a účinnosť výdavkov;
- l) krížové financovanie;
- m) nákup použitého materiálu;
- n) nákup pozemkov;
- o) nákup stavieb;

Osobitné predmety kontroly:

- p) napĺňanie merateľných ukazovateľov projektu;
- q) neprekrývanie sa výdavkov;
- r) vykonanie stavebných prác;
- s) odpisy, režijné náklady a vecné príspevky;
- t) opatrenia prijaté na základe vykonaných kontrol;
- u) osobné výdavky;
- v) štátna pomoc a pomoc de minimis;
- w) vecná, časová a územná oprávnenosť výdavkov;
- x) finančný prenájom a operatívny nájom;
- y) fyzická kontrola prebiehajúcich aktivít;
- z) nakladanie s majetkom nadobudnutým z NFP;
- aa) publicita projektu;
- bb) kontrola VO a obstarávania;
- cc) kontrola dokumentácie VO v rámci finančnej kontroly na mieste;
- dd) cieľová skupina a s ňou súvisiace dáta;
- ee) konflikt záujmov;
- ff) iný predmet kontroly definovaný RO.

Najčastejšie skutočnosti overované počas kontroly projektu

- overenie adekvátnosti podporných dokumentov a existencia adekvátneho audit trialu
- overenie súladu s podmienkami štátnej pomoci/pomoci de minimis a požiadavkami na udržateľný rozvoj, rovnosť príležitostí a nediskrimináciu
- overenie súladu s pravidlami publicity na národnej úrovni aj na úrovni EÚ
- overenie súladu vykazovania zjednodušených foriem vykazovania výdavkov s nastavenými pravidlami
- overenie fyzického pokroku projektu vo vzťahu k merateľným ukazovateľom projektu a dátam, ktoré sú povinne poskytované na úrovni projektu
- overenie nakladania s majetkom nadobudnutým z prostriedkov NFP a podmienok, na základe ktorých s ním môžu nakladať ďalšie osoby

Závery základnej finančnej kontroly

- vo finančnej operácií je možné pokračovať
- vo finančnej operácií nie je možné pokračovať
- finančnú operáciu je potrebné zastaviť
- je potrebné vymáhať poskytnuté plnenie

- predchádza jej vystavenie poverenia a oznámenia o vykonaní FK nM
- predmetom môžu byť všetky skutočnosti súvisiace s implementáciou projektu
- povinnosť vykonať minimálne 1x počas obdobia realizácie projektu, v prípade ESF projektov minimálne 1x počas obdobia realizácie aktivít projektu
- oprávnenie nevykonať FK nM pri projekte, ktorého reálnosť je možné overiť aj administratívnou kontrolou (výnimka z FK nM)
- povinnosť minimálne 1x zvoliť z osobitných predmetov kontroly overenie skutočného dodania, vedenie účtovníctva, archiváciu dokumentov a publicitu projektu
- v prípade výnimky z FK nM povinnosť vykonať kontrolu skutočného dodania, vedenia účtovníctva a publicitu projektu minimálne 1x AFK

Dokumenty rozvíjajúce Systém riadenia EŠIF upravujúce procesy ohľadne kontroly projektu

- **Vzor CKO č. 8, verzia 3 - Riziková analýza žiadosti o platbu ku kontrole na mieste**
- **Vzor CKO č. 9, verzia 2 - Poverenie na vykonanie kontroly na mieste**
- **Vzor CKO č. 10, verzia 2 - Oznámenie o výkone kontroly na mieste**
- **Vzor CKO č. 11, verzia 2 - Návrh správy z kontroly**
- **Vzor CKO č. 12, verzia 2 - Správa z kontroly**
- **Vzor CKO č. 13, verzia 2 - Kontrolné zoznamy ku kontrole projektu (okrem kontroly verejného obstarávania/obstarávania)**
- **Vzor CKO č. 25, verzia 2 - Monitorovacia správa projektu – 1x za rok od účinnosti Zmluvy**
- **Vzor CKO č. 26, verzia 2 - Doplnujúce monitorovacie údaje k žiadosti o platbu ku každej ŽoP**
- **Vzor CKO č. 27, verzia 1 - Následná monitorovacia správa projektu**
- **Vzor CKO č. 28, verzia 3 - Zmluva o poskytnutí NFP (bez partnerov)**
- **Vzor CKO č. 31, Doplnujúce monitorovacie údaje** podáva sa vtedy, ak nepredloží do 6M od účinnosti Zmluvy žiadnu ŽoP a netreba podávať monitorku (výročku)
- **MP CKO č. 15, verzia 2 k monitorovaniu projektov**

ITMS2014+ - kontrola

- **podpora ITMS2014+ na strane prijímateľa cez verejný portál ITMS 2014+:**
 - elektronické podanie ŽoP, postupné evidovanie účtovných dokladov
 - elektronické podanie žiadosti o kontrolu VO
 - získanie informácií o stave procesov ohľadne kontroly projektu
- **ITMS2014+ a podporované procesy komunikácie prijímateľov a poskytovateľov sú nasledovné:**
 - ďalšie spracovanie žiadostí o platbu
 - zaevidovanie kontroly ŽoP
 - ďalšie spracovanie žiadostí o kontrolu VO
 - zaevidovanie kontroly VO
 - zaevidovanie kontroly na mieste
 - zaevidovanie osobitného predmetu kontroly
 - evidovanie a aktualizácia nezrovnalostí

Legislatívny rámec na výkon kontroly v EŠIF

Ďakujem za pozornosť

Európska únia

Školenie je spolufinancované z Európskych štrukturálnych a investičných fondov